

Monumentnummer*: 520572

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82774/175

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Heeswijk-Dinther Bernheze Noord-Brabant

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Heeswijk-Dinther E 3315

Omschrijving**

Inleiding

Als laatste fase van de samenhangende reeks kloosteruitbreidingen aan de zuidzijde van de Abdijstraat, werd in 1934 deze POORT met BRUG aangelegd naar ontwerp van de architect H.W. Valk in Traditionalistische stijl. De brug is aangelegd over de gracht aan de zuidzijde van het abdijterrein. Het geheel is, blijkens een medaillon aan de achterzijde, aangeboden bij het 800-jarig bestaan van de abdij op 3 augustus 1934 door het feestcomité van Heeswijk onder voorzitterschap van de toenmalige burgemeester G. Wagenaar.

Omschrijving

De poort met brug is opgetrokken in schoon metselwerk in kettingverband met een voor deze fase van het werk van H.W. Valk typerende handvorm baksteen met het formaat van oude kloostermoppen. De eigenlijke brug heeft aan de zijkanten gemetselde muren van circa 1.50 meter hoogte en een rollaag aan de bovenzijde. De muren zwenken aan de uiteinden iets naar buiten uit. Ook aan de achterzijde van de poort zijn dergelijke uitzwenkende muurtjes geplaatst, zij het dat deze korter zijn. De feitelijke overspanning van de gracht is geornamenteerd met drie gemetselde rondstaven in profielsteen. Het wegdek is met klinkers bestraat. De eigenlijke poort, die zich al op het abdijterrein bevindt, is een circa vijf meter hoge overspanning met een gedrukte boog en met een hoger opgaand centraal gedeelte dat middels een met Hollandse pannen gedekte ezelsrug bekrond wordt. Dit centrale gedeelte is geornamenteerd met drie rondbogige beeldnissen met afzaat; in de centrale nis is een kalkstenen beeld van Norbertus geplaatst. In de penanten van de poorten zijn, boven de tufstenen aanzetstenen, twee gepolychromeerde ronde medaillons aangebracht met daarin de wapens van de abdij en van de gemeente Heeswijk. Het metselwerk van de met Hollandse pannen gedekte afzaten is geornamenteerd met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vlechtingen. De penanten zijn aan de voet voorzien van deels in het metselwerk verzonken ronde tufstenen schamppalen. Een opvallend detail zijn de voor de penanten aangebrachte halfronde nissen waarvan de westelijke een met Hollandse pannen gedekt houten afdakje heeft. De laatste nis diende om de mogelijkheid tot schuilen te bieden tot de poort geopend kon worden. De poortdeur is om verkeerstechnische redenen verwijderd. De ijzeren duimen zijn nog zichtbaar. Aan de noordzijde is de poort identiek gedetailleerd als aan de zuidzijde. Aan de westzijde is hier een rond medaillon met de aanbiedingsopdracht geplaatst.

Waardering

De poort met brug is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van de explosieve groei van het katholieke kloosterleven na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853.

Het object heeft architectuurhistorisch belang vanwege de hoge architectonische kwaliteit en de verzorgde detaillering die het bezit. Tevens is het van architectuurhistorisch belang vanwege de plaats die het inneemt binnen het werk van de architect H.W. Valk als representant van de traditionalistische fase hierin, die tot uitdrukking komen in het materiaalgebruik. De poort met brug heeft binnen het abdijcomplex ensemblewaarden vanwege de wijze van verkaveling en inrichting. De poort met brug is van belang vanwege het gaaf bewaarde karakter en vanwege de typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterpoort